

Laimėkite Vertingas Dovanas už Naujų Narių Prirašymą

PREZ. KENNEDY KALBA UNIJŲ SUAŽIAVIME

Darbo Federacijos ir CIO suvažiavime prez. Kennedy pasakė svarbią kalbą, kurioje palietė visą sritį darbo ir aplamai šios šalies vidaus padėties klausimu.

Prezidentas pirmiausia ragino unijas palaikyti jo politiką prekybos santykiuose su draugingais kraštais. Toliau prezidentas supažindino klausytojus su federalinės vyriausybės planu teikti pagalbą tiems šalies rajonams, kur jaučiama didesnė bedarbė ir ekonominiai sunkumai. Jo žodžiais, šiuo metu Jungtinės Valst. dirbančiųjų skaičius pasiekė naujo rekordo ir sudaro 67,349,000. Bedarbė irgi šiek tiek sumažėjo.

Prezidentas pabrėžė, kad jis neatsisakys nuo savo sumanymo apdrausti senyvo amžiaus piliečius, teikiant jiems medicinos pagalbą. Pirmą progą jis žadėjo įnešti į Kongresą atitinkamą įstatymo projektą. Prezidentas taip pat kalbėjo apie reikalingą teikti federalinės valdžios pagalbą švietimo reikalingam, kad mokslas šioje šalyje pasidarytų dar prielankesnis visiems jo trokštamiesiems.

Prezidentas tikisi 1962-63 metų biudžetą subalansuoti be deficito.

KATANGOJE CIVILINIS KARAS ĮSILIEPSNOJO

Katango kariuomenė pašovė JAV transportinį didžiulį lėktuvą, kurs teikė Jungtinių Tautų daliniams pagalbą. Sostinėje Elisabethville padėtis labai neaiški. Nuolatos vyksta kovos gatvėse, čia dalyvauja net tankai ir šarvuočiai. Katangoje negalima susekti, kur yra fronto linija, todėl Jungt. Tautų lėktuvams, teikiantiems pagalbą, susidaro sunkumai surasti tinkamą vietą nusileist. Nors vietiniai sukilėliai smarkiai nukentėjo, bet jie kovoja be atodairos.

Thsombe propagandinės radio stotys šaukia vietos gyventojus visuotinam karui.

Nehru, Indijos ministras pirm. parlamente pareiškė, kad raudonieji kiniečiai grasina įsibrauti į Indijos teritoriją ir pridūrė, kad jiems bus ginklu pasipriešinta. Pekino komunistų įstaigos, o taip pat spauda pradėjo niekinti Nehru ir vadina jį net "melagaliu ir bailiu". Jis, girdi, dabar sugalvoja įvairias nesąmones ir pasidėrė kinų tautos priešu.

Moskvoje Suomijos pasiuntinybėje įvykusiose vairsėse Chruščiovas tarp kitko pasakė, kad prezidento Kenne-

dy pasikalbėjimas su Maskvos laikraščio Izvestija redaktorium esąs labai įdomus. Tik jis ne su visu kuo, ką prezidentas kalbėjo, sutinkas. Pagaliau, jis savo charakterio laikydamas pokalbį pabaigė pastaba, kad "su prezidentu Kennedy jis tik tada susikalbės, kai prezidentas pasidarys komunistu..."

Prezid. Kennedy, kalbėdamas jaunų demokratų susirinkime Miami Beach atvirai pasisakė, kad jis ir 1964 metais kandidatuos į prezidentus. Taip pat jis pažadėjo prisidėti prie ateinančių metų rinkimų, kad jie būtų naudingi demokratams.

TEHERANO KONFERENCIJOS PASLAPTYS

KAIP DIDIEJI DERĖJOSI DĖL SUOMIJOS

JUOZAS GINTAUTAS

Tąsą iš praėjusio Nr.

Stalinas pradėjo iš to juoktis, ir atsakė Churchillui, kad jis šiuo metu norėtų tapti konservatorių partijos nariu.

Po to Churchillis kontestavo, jog jis skiria didelę svarbą tam faktui, butent, kad Suomija pasitrauktų iš karo veiksmų ir tuo tarpu Švedija įsijungtų į karą ypač tuo metu, kai bus pradėta didžioji ataka gegužės mėn.

Dėl to Stalinas pareiškė pasitenkinimą, sutikimą.

Tada prez. Rooseveltas paklausė, ar Stalinas manęs, kad suomiai galėtų išvaryti vokiečius iš Suomijos savo pačių jėgomis. I tai Stalinas atsakė, kad suomiai sovietų fronte turi 21 diviziją. Girdi, anksčiau buvo 16 suomių divizijų, bet kai kilo mintis tartis su rusais, suomiai neseniai savo divizijų skaičių padidinę penkiom naujom. Tačiau Stalinas sutiko dėl pareikšto pagėdavimo, jog Suomija išseity iš karo veiksmų, bet jokių būdu ne sovietų interesų sąskaiton.

Molotovas nurodė faktą, kad per 27 mėn. iš artilerijos suomiai su vokiečiais apšaudė Leningradą. Rooseveltas žinomis, suomiai buvo norėję plačiu ruožu atitraukti frontą nuo Leningrado, tikėdamiesi sau išlaikyti Viborgą (čia pat Stalinas, pertraukęs prezidentą sakdamas, kad tai buvo neįmanoma). Prezidentas tęsė, kad Hango turėtų būti demilitarizuotas ir toji vietovė palikta kaip mandymui skirtas pajūris.

Churchilis nenoris vartoti prieš draugus rusus kažkokio ypatinga spaudimo, tačiau norėtų žinoti, kokios sąlygos

gi demokratams.

Vakarų valstijos Paryžiuje pradeda pasitarimus dėl Berlyno krizės, nors Prancūzijos prezidentas de Gaulle yra priešingas bet kokioms deryboms su Maskva dėl Berlyno.

Pasireiškė žymūs nuomonių skirtumai tarp Amerikos ir Anglijos dėl Jungtinių Tautų laikysenos Congo. Anglijos užsienio reik. ministeris lordas Home, savo kalboj parlamento posėdyje nurodė, kad Jungt. Taut. kariuomenė chaoso padėtyje esančiame Afrikos krašte gali atlikti tik policines pareigas, bet nesikišti į vietos kovas. Tuo tarpu, kai Amerika stengiasi palaikyti demokratinius principais paremtą naujai atsikursios valstybės gyvenimą.

VAJAUS KOMISIJA PASKYRĖ DOVANAS

Vajaus Komisija, norėdama paskatinti veikėjus, organizatorius ir narius dalyvauti naujų narių prirašyme, paskyrė pinigines dovanas. Kas pirmas laike gruodžio-December mėnesį prirašys ir iki 1962 m. sausio 2 d. atsiųs naujų narių aplikacijų čia nurodomą skaičių, gaus tokias dovanas:

PIRMOJI DOVANA — \$100.00 už 50 naujų narių prirašymą.
ANTROJI DOVANA — \$75.00 už 40 naujų narių prirašymą.
TREČIOJI DOVANA — \$50.00 už 30 naujų narių prirašymą.
KETVIRTOJI DOVANA — \$40.00 už 25 naujų narių prirašymą.
PENKTOJI DOVANA — \$25.00 už 15 naujų narių prirašymą.

Šių dovanų laimėjime gali dalyvauti kiekvienas SLA narys. Visus kviečiame įsijungti į naujų narių prirašymą ir paraginti savo artimuosius įstoti į didžiausią Amerikos lietuvių organizaciją, kartu apsirūpinant naudinga apdrauda palengvintomis sąlygomis, kurios yra duodamos SLA Deimantinės sukakties proga.

Konkursas straipsniui apie SLA

Jau buvo rašyta, kad SLA 328 kuopa iš Jamaica Plain skelbia konkursą lietuvių jaunimui parašyti rašinį apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje ir jo reikšmę lietuvių emigracijoje. Dabar vėl primenam, kad nėra dar pėvelu konkurse dalyvauti. Konkursą sąlygos:

1. Konkurse gali dalyvauti lietuviai - lietuvių SLA nariai ar jų vaikai iki 18 metų amžiaus, gyvenę Massachusetts, JAV.

2. Rašinio dydis: nemažiau kaip 3, ne daugiau kaip 5 mašinėle rašyti lapai.

3. Rašinys turi būti parašytas lietuvių kalba.

4. Už tris geriausius rašinius skiriamos premijos: pirmoji \$35.00, antroji \$25.00 ir trečioji \$15.00.

5. Rašinys pasirašomas slapvvardžiu. Atskirame uždarame voke turi būti įdėta tikroji pavardė ir vardas, adresas, rašinio antraštė, autoriaus slapvvardis. Ant to voko užrašomas tiksliai slapvvardis ir jis atsiunčiamas su rašiniu.

6. Konkurso sprendimų komisiją sudaro: Margarita Michelsonienė, Antanas Gustaitis ir Jurgis Gimbutas.

7. Rašiniai turi būti prisiųsti ne vėliau šiu metų gruodžio 31 d. Konkurso Komisijai, c/o J. Gimbutas, 4 Rutledge St., West Roxbury 32, Mass.

8. Premijuotieji rašiniai gali būti spausdinami "Tėvynėje" (SLA laikraštyje) be atskiro honoraro. Nepremijuotieji rašiniai autoriams negrąžinami.

raš spaudimą, ir pakartojo, jei prezidentas galvotų, jog tai vertinga, toks mėginimas galėtų būti padarytas. Prezidento nuomone, dabartinė Suomijos vyriausybė yra provokiška, ir todėl su tokia nieko negali pešti, tačiau yra įmanoma pasiūsti kai kuriuos kitus suomių. Stalinas atsiliepė, kad šis kursas esąs geresnis, ir jog rusai esą nieko prieš, jei bet kurie kiti suomiai būtų pasiūsti, net toks Rytis, ar net, kaip jis pridėjo, pats velnias. Tada Stalinas suminėjo šias sovietų sąlygas:

1. Atstatyti 1940 m. sutartį, numatant galimumą Petsamo gauti už Hango. Tačiau, jei Hango būtų naudojamas laivaklnai, tai Petsamo turėtų atitekti rusams visiems laikams.

2. Atgauti 50% kompensacijos už tuos nuostolius, kuriuos Suomija padarė Sov. Sąjungai. Tikroji suma turėtų būti apspėsta vėliau.

3. Visų ryšių nutraukimas su Vokietija, ir vokiečių išvaymas iš Suomijos.

4. Suomijos kariuomenės perorganizavimas.

Churchilis ir Stalinas vėliau draugiškai kalbėjo apie reparacijų iš Suomijos galimumus. Stalinas aiškiai pabrėžė savo užsispyrimą išspausti iš Suomijos nuostolių apmokėjimą. Vėliau padaryta taikos sutartimi su suomiais,

rusai viską išreikalavo su kaupu. Tačiau tas Maskvos nepatenkiną ir sovietai iš naujo tiesia rankas į Suomiją, kaip Stalino metais.

GAMINAMA DAUG, BET...

Kauno "Sanito" farmacijos fabrikas gamina net 178 pavadinimų preparatus, tačiau Lietuvoje vis dar trūksta įvairių medikamentų. Kaune ar Vilniuje, jau nekalbant apie provinciją, jie sunkiai įgyjami, brangiai kaštuoja. Seniau nemažą medikamentų paklausos dalį patenkino Lietuva ateinančios suintos iš JAV, Anglijos ir kitų užsienio kraštų su plačiai naudojamais preparatais. Ne vienam kyla klausimas, kur digsta tie 178 pavadinimų preparatai, gaunami Kauno "Sanite"?

"Sanito" farmacijos fabrikas savo gaminius išveža į Iraką, o visai neseniai į Kubą išsiųsta pusę milijono analginų ampulių. Analginas Lietuvoje irgi ne visuomet gaunamas vaistas. Didelės vaistų siuntis taip pat plaukia į Sov. Sąj. gilumą. "Sanito" preparatai gerai žinomi Kazachthane, Sibire, o retai su tinkami gaminio vietoje Lietuvoje. Dar karį, tenka prisiminti, kad toks eksportas vadinamas "brolišku bendradarbiavimu".

TALKININKAUKIM PRASMINGAM DARBUI

SIKIAMO PLATESNIO VAJAUS

Dovanomis, kurias Vajaus-Komisija skiria už naujų narių prirašymą, siekiama paskatinti visus narius daugiau dalyvauti vajaus darbe. Musų tikslas, kaip ne kartą buvo minėta, yra noras daugiau lietuvių įjungti į Susivienijimą. Kai kam gali atrodyti, kad į SLA yra įrašyti visi tie, kurie musų organizacijai buvo palankūs ir priimtini, tuo būdu daugiau nėra ko darytis ir įieškoti. Toks galvojimas yra ištisa klaidingas. Turime tūkstančius lietuvių, kurie net jokiai lietuviškai organizacijai nepriklauso. Laikui bėgant jie tols nuo savo visuomenės ir dingsta svetimųjų tarpe. Tik apsidairykime ir pamatysime, kad tokių tautiečių yra visose mūsų kolonijose. Be abejo, kad pabėgimas iš savo visuomenės yra nuostolis visiems lietuviams ir todėl tenka rupintis atsitolinančius grąžinti į mūsų tarpą.

Geriausias budas išsaugoti tautiečius savo visuomenėje, yra jų įrašymas į lietuvių organizacijas. Suprantama, kad tinkamiausiai gali padėti Susivienijimas, duodamas jiems naudingas apdraudas ir palaikydamas juose lietuvišką dvasią.

Tačiau surinkti kiek nutolusius lietuvių tautiečius, gali tik plati musų narių talka. Todėl ir dedame pastangas SLA narius įjungti į šį svarbų darbą.

SUSIVIENIJIMO DĖKINGUMAS

Numatytos dovanos yra daugiau simboliškos — pareiškimas dėkingumo už veiklą lietuvių. Dalyvaujant talkoje naujiems nariams prirašyti, mes atliekame gražų patriotinį darbą. Tokia veikla yra labai vertinama ir darbuotojams reikiama visos organizacijos dėkingumas bei pagarba. Reikšdama Susivienijimo dėkingumą Vajaus Komisija paskyrė dovanėles.

Todėl pasistenkime daugiau suprasti Vajaus Komisijos daromus žygius ir atsiliepkime į jos kvietimą padirbėti vajuje. Jei kam sąlygos ar laikas neleidžia daugiau aukotis šiam darbui, tai bent įvykdykite Vajaus Komisijos pagėdavimą, kad kiekvienas prirašytų nors po tris naujus narius. Tai bus gražus pasitarinavimas organizacijos labui, žinoma, jei tik didesnis skaičius narių pasistengs atlikti šį darbą. Tik tokiu būdu, kada daugiau dirbsime, turėsime geresnius vaisius.

DOVANOS, KURIŲ PREKYLANGIUOSE NEMATYT

Tik nuolatiniams pastangomis ir pastoviu darbu pajėgsime daugiau lietuvių įjungti į Susivienijimo eiles. Tam reikalingai panaudokime kiekvieną progą, o ypač kalėdinių švenčių metų, kada dovanom yra išleidžiamas nemažos pinigų sumos. Todėl paraginkime musų tautiečius dabar, kada žvalgosi į didelių krautuvų langus įieškodami artimesiems kalėdinių dovanų, paimti vieną pastoviausią ir naudingiausią dovaną — Susivienijimo Apdraudos Paliudijimą, didelės vertybės lakštą, atnešančią gražią paramą. Tiesa, tokios dovanos prekylangiuose nematyti ir jos tenai niekas nerai. Todėl, dideliais šuoliais artėjant šventėm patys siuokykite įsigyti SLA apdraudą, kaip geriausią dovaną šeimai ir kiekvienam asmeniui.

SLA DEIMANTINĖS SUKAKTIES VAJAUS FRONTE

Mūsų Susivienijimo nuosirdys veikėjai, kurie kiekvienas atskirai uoliai dirba, stiprindami organizaciją naujais nariais, be abejonės nori žinoti, kaip bendroje apimtyje sekasi Vajaus darbai.

SLA Vajus yra sėkmingas

Tai svarbiausias mums visiems paskatinimas, kuris turi suteikti geras nuotaikas dirbantiems musų veikėjams. Galime daryti išvadas, kad dirbamė vieningai ir nemažą pasiryžimu. Štai pirmutiniai, tikrai džiuginantys vajaus rezultatai:

31 Organizatorius jau išpildė savo kvotas

Paskelbtas planas gauti tūkstantį naujų narių, kad kiekvienas veikėjas pradžiui prirašytų bent tris naujus narius, musų kuopose rado gerą pritarimą. Patrauklus sumanymas musų veikėjų, kaip matome, gerai supratas ir palankiausiai priimtas. Čia turim pabrėžti, kad žymi dalis musų veikėjų savo numatytas kvotas išpildė keleriopai didesnes. Yra veikėjų, kurie jau atsiuntė dvigubai, trigubai daugiau aplikacijų, negu buvo iš jų pagėdauta.

Aktualiai šiuo metu Vajaus darbą dirba 79 organizatoriai

Iš to matome, kad darbas eina plačiu mastu. Bet ateiityje jis turės būti dar išplėstas ir neabejotinai bus sėkmingesnis, negu iki šio laiko.

Tad linkėtina, kad prie šių musų veikėjų prisidėtų ir kiti organizatoriai, kurie suprantą reikalo svarbumą.

Geriausios sėkmės linkime visiems Susivienijimo darbuotojams!

SLA ORGANIZATORIAI

MARYLAND VALST

BALTIMORE, MD.

64 kp. Felicia Chesonis, 2800 Southern Avenue

PENNSYLVANIA VALST

PITTSBURGH, PA.

104 kp. Mrs. Helen Zelkovich, 416 Zara Street

KALĖDOSE APDOVANOKITE VISĄ ŠEIMĄ IR SAVO ARTIMUOSIUS GERIAUSIA DOVANA — SLA APDRAUDA

Raudonojo Kryžiaus Pajieškomi Asmenys

Antipow Igor, sunus Wladimiro, gim. 8. 9. 1928 m. Vilniuje.

Aputienė ir Chorien, laikė Viduklėje restorane.

Schmantienė, gim. Schab-linskaitė Jadvyga, 1904-5 m., Radviliškyje.

Aschmantas, Vytautas-Will, sunus Petro, gim. 1927 m. Klaipėdoje.

Aukschtuolis Vincas, gim. 1921 m., Ukmergės apskr.

Auschra Adela, gim. Scherelis, 1905 m. Kybartuose.

Bakšys Zidoriūs arba Gakšait, gim. 1917 m. Lietuvoje.

Baljukienė - Juškaitė Marija, duktė Juozo, gim. 1907 m. Rokiškyje.

Barkowsky Amalia, gimus Paulowitsch, duktė Adomo, 1911 m. Lietuvoje.

Barkowsky Alexander, sun. Antano, gim. 1906 m.

Barkowsky Alfred, sunus Aleksandro, gim. 1930 m.

Barkowsky Romuald, sunus Aleksandro, gim. 1934 m.

Barkowsky Marija, duktė Aleksandro, gim. 1941 m.

Belukas Juozas - Antano, gim. 1912 m.

Bendzius Antanas, gimęs 1923 m. Paskutinė gyvenimo vieta Hamburgas.

Bredis Johann.

Bredis Marija.

Bredis Erna.

Bitikas Stanislovas, sunus Juozo, gim. 1909 m.

Broschinski Erich, gim. 21. 9. 1933 m., Klaipėdoje.

Borba Juozas, gim. 1904 m. 1941 m. gyvenimo Plungėje.

Bucinsky Martynas, paštininkas Viduklėje iki 1944 m.

Budvytis Juozas, kilęs iš Kulių, Kretingos aps. 1945 m. buvo Neapolyje amerikiečių belaisvių.

Burdzius Bronius, kilęs iš Žemaičių Naumiesčio, 1944 m. gyvena Dresdene.

Bulatow Georgij, sun. Semjon, gim. 11. 1925 m. Kaune, rusas.

Cepiausienė Anna, paskutinė gyv. vieta Viduklė.

Shlewizkaitė Nina (Klevic-

kaitė), gim. 1920 m. Marijampolėje.

Darulis Viktoras, gim. Ukmergės apskrityje.

Daugelienė Marė, gim. Tarvidaitė.

Daugela Jonas, Zenonas.

Daugelaidė Elena.

Daugela Tarvydas, visų gyvenimo vieta 1941 m. Plungė.

Duzenke Albert, gim. 20. 5. 1928.

Feniks Harry, Herman Albert, gim. 3. 1. 1913.

Glauser Ludwig, gim. 1919 m. Kuane.

Giedvila Jaroslav, gimęs 1926 m. Kaune.

Gelbuda Franz, gim. 29. 1. 1919 m.

Gelschis Jurgis - Antanas.

Globytė Antonina - Seštokienė.

Grybauskas Petras, g. 24. 1. 1924 m.

Gvildys Antanas - Benediktas, gim. 1928 m.

Grikšt Helmut, gim. 1927 m. Paskutinė gyvenimo vieta Klaipėda.

Gumlauskienė Marijona, gimus 1895 m.

Gumlauskas Karolis, gimęs 1918 m.

Grenevičius Leonas, gimęs 1909 m.

Jaschinskaitė Jadvyga, duktė Petro, gim. 1923 m.

Jasinskis Jonas, gim. birž. mėn., 1926 m.

Jager Hedwig, gim. 4.4.09.

Jager Kurt, gim. 14. 11. 28.

Jager Helmut, gim. 30.5.30.

Jager Manfred, g. 12. 1943.

Jager Irma, gim. 1934 m.

Jefishchow Jusma, sunus Andrijaus, gim. 1919 m. New York, rusas.

Junulytė Juzė buvus siuvėja Viduklėje.

(Bus daugiau)

Linden, N. J.

Lindeno lietuvių veikla

Organizacijos po ilgų atostogų vėl pradėjo veikti. Štai spalio 27 d. per Lindeno miesto 100 metų sukakties minėjimą, lietuviai pasireiškė ge-

riausiai. Lietuvius atstovavo Rutos choras, vad. muz. A. Kačanausko, solistas L. Stukas ir D. Vaičiūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė. Į šį minėjimą buvo atvykęs iš Washingtono ilgametis Lindeno gyventojas A. Petrulis, Amerikos Balso reporteris. Visas iškilmes bei reportażą su lindeniečiais dr. P. Jucaičiu, J. Liudvinaičiu, S. Vaičiūnu, V. Tursa ir kitais įrašė į juostą. Visa tai per Voice of America perduos Lietuvon. Lietuvius pasirodymą suorganizavo ALT Lindeno skyrius.

Lapkričio 14 d. Lindeno lietuvių bendruomenės šeštad. lituanistinės mokyklos tėvų komiteto iniciatyva buvo suorganizuotas vakaras - pobuvis su linksma menine programa, šokiais ir pasivašinėmais. Pobuvis labai pasisekė ir davė gražaus pelno mokyklos išlaidų, o žmonėms suteikė progą praleisti linksmoje lietuviškoje nuotaikoje keletą valandų.

Lapkričio 18 d. visos lietuviškos organizacijos bendromis jėgomis suruošė išvykstantiems dr. P. Jucaičiams atsisveikinimo vakarienę. Atsilankė daugiau 50 rinkinių asmenų. Per vakarienę visi kalbėjosi išskleidė dr. P. Jucaičių, kaip žymų mokslininką ir didelį lietuvių visuomenės darbuotoją. Jis buvo Lindeno ir apylinkės lietuvių labai mėgiamas. Dr. P. Jucaičius išvyksta į Toledo, Ohio. Meninė programą abejais atvejais labai gražiai pasirodė kylanči jauna dainininkė I. Stankunaitė ir muz. J. Stankunas.

Gruodžio 17 d. 3 val. po pietų, Liet. Laisvės Parko salėje, 340 Mitchell Ave., Lindene, S. Narkelūnaitė rodys filmą iš jos kelionės Lietuvoje. Ji pati demonstruodama teiks paaiškinimus. Vakaro pelnas skiriamas Balfo reikalams. Taiigi visuomenės kviečiama kuogausiausiai atsilankyti. Įėjimas \$1.00. Vaikai (su tėvais) ir moksleiviai įeina nemokamai. Filmas bus pradėtas 3 val. punktualiai. Prašome nesivėlinėti.

Bendruomenės Lindeno apylinkės valdyba yra nutarusi ir praneša, kad kaip kasmet, taip ir ateinančiais metais ruošia tradicinį linksmą užgavėnių vakarą - balių su menine programa. Diena ir vieta bus pranešta vėliau.

Detroit, Michigan

Gruodžio 3 d. 352 kuopa narių susirinkime pravedė nominacijas į Pild. Tarybą ir išrinko naują 1962 metams kuopos valdybą:

A. Sukauską - pirmininku, Jonušką - vice pirm., O. Balčiūnienę - protokolų sekret., A. Boreišį - fin. sekret. (gyvena 14842 Robson Avenue, Detroit 27, Mich. Tel. VE-50963); A. Grinių - išdinin-

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVUI 10 METŲ

Nors ši institucija mini savo gyvavimo dešimtmetį, bet dar ji yra nauja ir ne visiems lietuviams žinoma. Tat apie ją, jubiliejaus proga, prisieina pasisakyti.

Šių metų vasario 1 d. sukako dešimt metų Pasaulio Lietuvių Archyvui, kaip jis pradėjo veikti. Jo pradžia rishasi su archyvo direktoriaus istoriko Vinco Liulevičiaus paskyrimu. 1951 m. Vliko Vykd. Taryba pakvietė iniciatorių V. Liulevičių, buvusį Istorinės Medžiagos Rinkimo Komisijoj pirmininką, dar V. Vokietijoje 1946 m. lapkričio 19 d. pradėjusį šį archyvinį darbą. Atseit, Pasaulio Lietuvių Archyvo idėja gimė prieš 15 metų. Istorinės Medžiagos Rinkimo Komisija kreipėsi į JAV gyvenantį lietuvių patriotą prel. Jurą, prašydami tarpininkauti pas seses Kazimierietes Chicagoje, nors laikinai priimti siunčiamą istorinę archyvinę medžiagą. Seselės Kazimierietės maloniai sutiko siunčiamą archyvinę medžiagą ne tik priiminti, bet ir globoti iki atsisiras tikras šeimininkas ar įgaliotinis.

P. V. Liulevičiui išsivyslavus iš V. Vokietijos į JAV ir

ku, M. Balčiūną ir M. Brazauskienę - išdo glob., Vencelvičių - fin. sekret. pad. ir Valentina - maršalka.

Į šį kuopos susirinkimą atsilankė netikėtai svečias iš Kanados, Jurgis Strazdas, Toronto kuopos vienas iš svarbiųjų veikėjų.

Mūsų gerb. svečias perdavė asmeniškus ir visos Toronto 236 kuopos sveikinimus ir linkėjimus rasti geras priemonės įjungti į Susivienijimo darbą kuo daugiausiai jaunimo.

Kuopos pirm. F. Motuza prašė gerb. svečių nuvežti ir perduoti Detroito 352 kuopos sveikinimus ir linkėjimus Toronto SLA kuopai, kad augtų ir bujtų, neapleidžiant lietuviško kultūrinio darbo.

A. B.

ANTANAS MATJOŠKA

Boston, Mass.

Antanas Matjoška mini sukaktį

Šiomis dienomis Antanui Matjoškai sukanka 25 metai lietuviškos veiklos Amerikoje. Jis priklauso prie šių vietos lietuvių organizacijų: Liet. Pil. draugijos So. Bostone, SLA 43 kuopai, ALT Sąjungos Bostone kultūros klubui, Balfui, Altui ir L. Bendruomenės skyr., kuriam yra pirmininkavęs ir vienas iš jų steigėjų. Šios sukakties proga per Balfų aukoja 25 dolerių vargstantiems lietuviams.

Antanas Matjoška yra dėmesio vertas žmogus. Jis prieš 25 metus, vos tik įkėlęs kojas į šį kraštą, budamas

bai daug prisideda ir Bibliografinę Tarnybą, kurios prieakyje stovi nenuilstantis A. Rosanec - Rožancovas. Dabar ne tik vietos institucijų, redakcijų, bet archyvinę medžiagą siunčiamą iš visų pasaulio kraštų, kur tik gyvenama lietuvių, būtent: V. Vokietijos, Urugvajaus, Kolumbijos, Australijos, Danijos, Austrijos, Anglijos, Pietų Amerikos ir t.t.

Pasaulinio Lietuvių Archyvo veikloj pėdsakai yra aiš-

karštas lietuvis, vilnietis, patrijotas, nenurimo ir tuoju įsijungę į lietuviškas organizacijas, norėdamas padėti Lietuvos reikalams.

Antanas Matjoška yra drašus ir geras kovotojas už savo tėvų žemę. Jis visa širdimi atjaučia lietuvių kančias ir šauksmą iš Sibiro vergijos, kurie su ašaromis šaukiasi Amerikos lietuvių paramos. Sukaktuvininkas tą šauksmą girdi ir kiek galėdamas padeda vargstantiems broliams.

Mano linkėjimai A. Matjoškai jo 25 metų šioj šaly sukakties išvakarėse - sulaukti tos dienos, kada ir vėl Lietuvos trispalvė suplevėsuos Gedimino kalne Vilniuje.

A. Andriulionis

kųs. Pavyzdžiui, kaikiurių V. Vokietijoj stovyklų archyvai darosi daug įdomesni, negu romanai, nes juose galima rasti net ir mokslo įrodymo dokumentai, t. y. gimnazijų baigusių pažymėjimai. Be to, verta atkreipti dėmesį ir į tai, kad Pasaulio Lietuvių Archyvas jau ne vienam mūsų tautiečiui pasitarnavo savo istorinė medžiaga desertacijoms rašyti, magistro arba daktarato laipsniui gauti.

Pov. Dirks

KEISTOJI ANGLIJA

KAREL ČAPEK

Aš esu užsienietis ir tik vieną kartą teesu buvęs Anglijoje. Todėl prašau mane vertinti ne kaip žinovą, žinantį Angliją daugiau už kitus, o kaip svetimą žmogų, kurį stebina Anglijos gyvenimo būdas - nors patys britai visai nesistebi.

Jau sakau, kai tik vieną kartą teesu buvęs Anglijoje. Tai nevisai teisinga. Kiekvienas, kuris tik skaito anglių literatūrą, lankosi tikriausioje ir angliškiausioje anglių žemėje. Kiek aš suprantu, anglių literatūra yra dar angliškė už anglišką bažnyčią ar anglių politiką. Tuo aš noriu pasakyti, kad anglių knygų yra tokios būdingos, tokios angliškos, kaip Anglijos kraštovaizdis ir anglių šeimos.

Nėra kito tokio krašto, kuris būtų taip išlaikęs savo pirmąją savitą būdą, papročius, kaip Anglija. Visur, kur tik pasirodo koks nors anglas, atsiranda atskira britų salų. Keliaujantieji anglai prilygsta keliaujančiais britų salai. Tą patį galima pasakyti ir apie britų politiką. Tačiau tai, anot misterio Kiplingo, jau "kita istorija".

Norėdamas išsiaiškinti keletą faktorių, kuriuos svečias pajunta kaip ypatingai angliškus ir dėl to tipingus ir spalvingus, turėčiau pradėti nuo žemės.

Prisimenu baltas kreidines Doverio pakrantes, raudonus Devono kalnus, rausvą Iver-

nesso granitą, žaliąsias ežerų rajono uolas, mėlyną Nordwalles sliferį, arba juodas, rudas, rausvas ir raudonas plytas, iš kurių pastatyti anglių namai. Kas tvirtina, kad Anglija nėra tokia spalvinga kaip Rytai - tam patariau pirmiau panagrinėti Anglijos žemės spalvingumą. Esu įsitikinęs, kad tauta, gimusi tokioje spalvingoje žemėje, niekad negalės pasenti dėl vaizduotės stokos.

Antras dalykas, kuris svečią palieka didelį išpuolį, tai yra anglių parkų pievos - žolynai. Tos pievos ne tik žalesnės ir tankesnės už bet kurias kitas pievas pasaulyje - ant jų net galima vaikščioti. Aš beveik noriu tikėti, kad Anglija dėl to ir tapo "laisvės šalimi", kad ten galima kiek tik nori ir kaip nori "minužioti žolę". Galbut, dėlto Anglijos istorijoje tiek mažą revoliucijų, kad britai savo laisvės troškimus nuo senų laikų malšino vaikščiodami pievomis, kas kitur yra draudžiama. Kaip ten bebūtų - žemyno žmogui angliška pieva - tai jrykis.

Trečią didelį išpuolį sudaro angliški medžiai. Jie yra nepaprastai seni ir dideli, ir iš jų keliautojas gali išmokti, kad seni dalykai gali būti labai gyvenimiški. Žinoma, visur yra senų medžių - bet Anglijos visi medžiai yra seni. Vienas gamtos žinovas man aiškino, kad platus jų

išsišakojimas praeina nuo klimatinio sąlygų. Tačiau aš tikiu, kad tai tikrai anglių meilės seniems, garbingiems dalykams reikalams, kaip kad lordų rumai, Oxfordo universitetas ir t.t.

Man rodos, kad Anglija yra ta šalis, kur ir patys žmonės yra atradę paslaptį gražiai ir garbingai gyventi. Jeigu žemyno žmogus nori ką nors pavadinti gražiu, mielu ir nuosirdžiu vardu, jis prie to vardo pribkina mažių galunes. Tuo tarpu angliai sako "dear old". Anglijoje yra daugybė dalykų, kurie vertinami ne dėlto, kad jie yra naudingi, o dėlto, kad jie yra seni. Sakysčiau - anglių gyvenimas iš dabarties dar nebina labai toli į praeitį. Jų dabartis yra gili, nes joje gyvena praeitis. Kaip pirmą kartą pamaciau anglių teisingus su senoviskais perukais (tai buvo Edingburgho mieste), aš supratau vieną anglių tradicionalizmo paslaptį - jumorą. Ir tikrai: daugiau yra jumoro, jeigu kas, dešimt aštuonioliktą amžiaus peruką, negu rodo paprastų paprasčiausią savo istorinę plikę. Ir dažnai atrodo, kad anglių mokėjimas išlaikyti senąsias tradicijas išplaukia iš jų gerųjų pastangų negadinti nei savo špso.

Užtrunko aiškindamas britų salyno ypatumus, norėdamas išskirti salyniškus britų budo bruožus. Esama keliautojų, kurie mano, kad Anglijos salynas yra Europos dalis, ir esama kitų, kurie tvirtina, kad Anglija atskiras pa-

saulis. Einšteinas ir Edingtonas nustatė, kad pasaulis yra apribotų galimybių planeta, kad Dievas tik taupom sumetimais iš Anglijos nepadarė atskiros planetos - ji galėtų tokia būti.

Ji galėtų būti paslaptinė sala dar paslaptinesniame vandenynne, kurioje po audros išplaukamas vargšas jureivis. Tarsi Guliveras grįždamas iš kelionės, jis savo žemyno draugams maždaug taip pasakotų:

"Blaskomas audros po devynių dienų ir naktų pamaciau šimto pėdų aukščio krantą, lygų, tarsi namo sieną. Kada išlipau į krantą - radau didelį parką. Nėra ten nei laukų, nei miškų, nei vynuogynų, ten žmonės nepažįsta nei grūdų, nei sietynų - tik pilna pievų ir medžių, tarytum sode. Šiame parke, vadinamame Anglija, gyvena žmonės, kurie atrodo maždaug kaip europiečiai. Gyvena namuose su aukštais kaminais, tačiau šitie namai neapsupti nei namų, nei tvorų, nei sienų, draudžiančių svetimiesiems prisiartinti. Yra tikrai lentos su stebuklingu žodžiu".

"Koks tas žodis" - paklaustų klausytojas, O pasakotojas testų:

"Žodis "privatus" šitame krašte turi tokią magišką galią, jog atstoja tvorą ir pylimus. Ilpau į traukinį ir vykau į sostinę. Be manęs šalia sėdėjo vyriškis. Tačiau jis ir mane nepasizūrėjo, ne užmezgė pokalbio ir neklausinėjo iš kur aš, kur vykstu

ir ko ten noriu".

Žemyno klausytojas pasakytų:

"Negali būti, nejaugi jis kurčias?"

"Ne", - atsakytų jureivis, - "tik šiame krašte žmonės įpratę tylėti ir nemėgsta susidraugauti. Bet kai aš norėjau išlipti iš traukinio - tas vyriškis atsistojo ir padėjo išnešti mano lagaminą, su manim visai nesikalbėdamas ir net nepažvelgdamas".

"Keista tauta", - sušuktų klausytojas.

"Teisybė", - atsakytų jureivis, - "bet jeigu jus mane visą laiką pertrauksite, tai aš niekad nebaisiu savo pasakojimo. Sostinė pločio atvilių yra didžiausias miestas pasaulyje. Viduryje miesto yra didelė pieva, vadinama Hyde Park, ten gano si avys, tarsi kaime. Ten kiekvienas, kas tikisi nori, gali atsistoti ir skelbti savo pažiūras, kokios jos bebūtų. Niekas jam to nedraudžia ir niekas iš jo nesijuokia. Ten yra daugiau kaip keletas milijonų žmonių, tačiau niekas nesikiša į tavo reikalus. Pamaciau du girtus, gatvėje besipėšančius. Policininkas stovėjo šalia jų. Tačiau jis nesikišo ir neišsakydavo jų; jis tik žiūrėjo, kad niekas kovoję nepavartotų neleistinų priemonių".

Šiek tiek pramokęs salos gyventojų kalbos, pastebėjau, kad jie, paprastai, netvirtina, kad "lyja", arba "du kart du yra keturi", o sako: "Atrodo, tarytum lietus lyja, ar ne" - ir - "Aš beveik no-

rėčiau tikėti, kad du kart du - yra keturi", ir panašiai. Atrodo, kad jie sąmoningai ir nuolatos stengiasi palikti kitam laisvę būti kitos nuomonės. Pastebėjau, kad ten kiekvienam paliekama teisė mindžioti žolę savo nuožiūra".

Tada žemyno gyventojas nebeislaikytų ir jureiviui pasakytų:

"Misteri Čapekai, tamsta esate negirdėtas melagis".

Galėčiau tęsti ir išsiaiškinti, kaip ten gyvena, manierų, papročių ir būdų. Tačiau žinau, kad tuo neapibūdinau to, kad Anglijai būdinga. Mat, Anglija yra neatmezgamų priešinybių šalis. Ji yra gražiausias ir kartu negražiausias kraštas visame pasaulyje, kokius tik man teko matyti. Ji pagimdė koky moderniškąjį industrializmą ir drauge išlaikė naturalias kaimo gyvenimo tradicijas. Ji yra pati demokratiškiausia šalis, ir drauge kaip nė vienas kitas kraštas yra prisirišusi prie seniausių atgyvenusių savo amžių aristokratiškųjų likučių. Anglija yra kupina tolerancijos, tačiau niekur mes nerastume tiek daug neteisinių ir klaidingų įsitikinimų.

Anglija yra paradoksy šalis - dėlto ji yra paslaptinė šalis.

Tačiau metas prieiti prie esmės.

Šita senoji, angliškoji Anglija nėra visa Anglija. Visur, kur tik pasaulyje yra koks

nors parlamentas - yra ir Anglijos dalis, nes Anglija yra sukurusi parlamentarizmą.

Visur ten, kur yra randa ma politinė demokratija - rasite dalį ir dvasinės angli teritorijos, nes Anglija yra pati pirmoji pasaulyje šalis, kuri išskėlė demokratinės spalvas.

Visur visoje mūsų planetoje, kur tik yra gerbiami asmeniškos laisvės ir garbės, tolerancijos, individo gerbimo ir asmens laisvės neliečiamybės idealai - ten yra ir kultūrinio Anglijos gyvenimo dalis.

Tada jus matote ne svetimus kraštus, o aną "Didžiąją Britaniją", kuri yra daugumos civilizotųjų žmonių tėvynė.

Šitame pasaulyje yra daug Doverio uostų - tikrai jų reikia ieškoti moraliniame pasaulio žemėlapyje.

Norėčiau pasakyti, kad Anglijos pakraštys prasideda ten, kur ima galioti šventieji laisvės nuostatai.

Gyvenau visokiose šalyse. Vieną kartą buvau paklaustas, kuris kraštas man labiausiai patinka. Štai mano atsakymas:

"Gražiausias kraštas, kurį mačiau - Italija, geriausias gyvenimas, kokį teko matyti - Prancuzijoje, geriausias žmones esu sutikęs - Anglijoje.

Tačiau gyventi norėčiau tikrai savo gimtoje šalyje".

Vertė J. Palionis

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

Jonas Glemža, Vliko vykd. Tarybos pirmininkas dalyvavęs Vliko suvažiavime New Yorke ir po to aplankęs Chicago ir kitas lietuvių kolonijas, sugrįžo į Vakarų Vokietiją, kur jis pastoviai gyvena ir dirba.

Vyr. Liet. Išlaisv. Kom. prezidiumą šiuo metu sudaro dr. A. Trimakas — pirm., J. Audėnas — vice pirm., J. Stiklorius — sekretorius.

Rašytoja Birutė Pukelevičiūtė, gyvenanti Kanadoje, laimėjo tūkstanties dolerių už savo kurinį AUKSO ŽAŠIS. Dovana buvo laimėta rašytojai dalyvaujant dramos veikalų konkurse, kurį buvo suruošusi Pas. Liet. Bendr.

Laikraščio Dirva, išeinąs Cleveland, O., paskelbė konkursą romanui parašyti. Laimėjusiam autoriui bus išmokėta \$1,000.00 premija. Romano rankraščiai konkurso jūry komisijai turi būti atsiųsti iki 1962 m. rugpjūčio 15 dienos.

Rašytoja A. Skėmos, neseniai žuvusio auto nelaimėje, raštams išleisti fondas sparčiai didėja. Tam tikslui piniginius įnašus reikia siųsti šiuo adresu: Dr. J. Valaitis, 2547 W. 45 St., Chicago 32, Ill.

Ruošiamasi išleisti monografiją apie gen. V. Nagių-Nagevičių. Jis išleidimu rūpinasi dr. B. Matulionis. Monografijos išleidimui telkiami rėmėjai, kviečiant įmokėti po dešimt dolerių. Rėmėjų pavardės bus paskelbtos pačioje monografijoje.

Žurnalistei S. Narkeliūnaitėi pradėjus redaguoti Vienybę, dienraštis Draugas savo korespondente Jungt. Tautose paskyrė dr. O. Labanauskaitę. Iki šiol raportuotas iš Jungt. Taut. posėdžių Draugui rašydavo S. Narkeliūnaitė.

Karių veteranų mėnesiniam žurnale KARYS lapkr. laidoje V. aprašo, kaip buvo sprendžiami Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos likiminiai klausimai Teherano konferencijoje 1943 m. gruodžio 1 d. per Rooseveltą ir Stalino susitikimą. Teherano konferencijos dokumentai, kurie buvo laikomi paslaptimi, dabar yra paskelbti Valstybės Departamento išleistoje knygoje — Foreign Relations of the United States, Conferences at Cairo and Teheran, 1943.

Juozas ir Ona Ginkai savo krautuvėje Brooklyne turi didelį pasirinkimą lietuviškų atviručių Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikinimams. Užsakymai priimami ir paštu.

Helen Kulber, SLA 126 kp. narė Balfio vaizaus metu New Yorke, kaip to komiteto vice pirmin., parashė keliems amerikiečių laikraščiams apie vykdantį vaju karo aukoms šelpimą. Balfio buvo gauta aukų ir iš amerikiečių. Aukos Balfui prašoma siųsti: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Kazys Paulauskas, Susivienijimo centro daugiametis tarnautojas, iš Brooklyno persikėlė gyventi į naujus namus, kuriuos pasistatė su šeima Long Island. K. Paulausko naujas adresas yra: Charles J. Paul, Wolf Hollow Rd., Centereach, L. I., N. Y.

Suzana P. Shalna, gyvenanti Cambridge, Mass., buvo paskirta gubernatoriaus John A. Volpe ir gubernatorių tarybos patvirtinta Valstijos Patarėja tarnautojų apsaugos departamentu. S. P. Shalna savo teisių ofisą turi So. Bostone. Tos tarybos nare jau yra 19 metų, paskirta gubernatoriaus Saltonstall. Dabar naujai patvirtinta.

Dom. Klinga žiemos atostogų praleisti iš Brooklyno išvyko į Arizonos valstiją. Grįšias ateinančiųjų metų pradžioje, kai reikės pradėti mokytojų mokymams pildyti taksų blankus.

J. V. Valiekas, praėjusio karo veteranas ir spaudos bendradarbis, žiemai praleisti iš New Jersey išvyko į Meksiką. Savo laisvę Tėvynei rašo:

Senstant, kažkaip pradeda žmogų veikti kažkoks sustingimas, o ypač žiemą, šaltesniems vėjams paputusi Saulė, šiltas, netgi karštokas klimatas, atrodo veikia sveikatai gerai, todėl ir aš išvykau į tokį klimatą žiemavoti. Bet, kada namie pasirodys pavasaris ir pradės darytis šilčiau, tuomet ir aš sugrįšiu namo. Meksikoje gali pasirinkti klimatą pagal skonį. Štai, stoviu prie kalno — 90 laipsnių šilumos, o pakeliui akis į viršų — ant kalno sniegas baltuoja. Veik kas 20 metrų aukštyje keičiasi klimatas.

Siunčiu visam Tėvynės štabui ir visiems SLA-čiams šiltų linkėjimų, geros sveikatos ir linksmų sutikti bei praleisti šventes.

Vertinga Kalėdų dovana tai lietuviška knyga. Angliškai kalbantiems patartina dovoti senesni išleisti anglų kalba knygą Leave Your Tears in Moscow, by Barbara Armonas. Taip pat nauja knyga anglų kalba yra Stepo Zbarsko The Maker of Gods. Jos gaunamos knygų parduotuvėse.

Neakivaizdinis Lituanistikos Dėstymas

Klausytojų registracija

Chicagoje veikia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, siekdamas pasitarnauti didesniam lietuvių jaunimo skaičiui, gyvenančiam įvairiose kraštuose ir neturintiems reikalingiausių sąlygų siekti aukštesnio lituanistinio išsilavinimo, yra pasirašęs pradėti neakivaizdinį (korespondentinį) lituanistinių dalykų dėstymą. Šis dėstymo būdas, kurio reikalingumas jau seniai jaučiamas, galės būti prieinamas kiekvienam ir bet kame gyvenančiam lietuviui.

Institute einami šie dalykai:

1. Lietuvių kalba. Bendrinės lietuvių kalbos kursas. Morfologija, Fonologija ir fonetika. Sintaksė, akcentologija, dialektologija, lietuvių kalbos istorija.

2. Lietuvių literatūra. Liet. tautosaka (liaudies poezijos žanrai, tikėjimai, papročiai). Literatūrinės srovės bei kryptys ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje. Naujausioji lietuvių literatūra rusų okupuotoje Lietuvoje ir tremtyje bei išsivijoje.

3. Lietuvių tautos istorija. Lietuvos istorijos šaltiniai ir periodizacija, Lietuvos kaimyninių kraštų istorinė apžvalga, Lietuvos kultūros istorija, pasaulio lietuvių istorija, Lietuvos istorijos problemos, istorijos metodologija.

4. Lietuvos meno istorija. Lietuvių liaudies menas, žymesnieji lietuvių menininkai.

5. Pedagoginiai dalykai. — Psichologija, didaktika, metodikos (lietuvių kalbos, literatūros, istorijos), pedagoginė praktika.

1961-62 m. įvedami ir kai kurie nauji kursai: Lietuvos etnografija, žurnalistikos pagrindai ir kt. Instituto klausytojais priimami asmenys baigę aukštesniąją lituanistinę arba tolygią mokyklą ir išėję bendrąjį vidurinį mokslą (high school). Kol kurios iš minėtų sąlygų truksta, asmuo yra laikomas laisvu klausytoju. Kurie klauso tik vieną ar kelis Institute einamus dalykus (kalba, literatūra ar kt.), laikomi hospitantais. (Smulkiau apie Instituto programą ir kitus dalykus suinteresuotieji galės sužinoti betarpiškai, užmezgę ryšį su pačiu Institutu).

GRAZUS 236 KUOPOS SUMANYMAS

Kanadiečiai savo veikloje įsiekė priemonių pagyventi pas save dabartinį SLA 75 metų sukakties vaju. Jų 236 kuopa turėjo parengimą, kuriame buvo paskelbta, kad vienas įėjimo bilietas yra laimingas ir kas tokį bilietą turės, gaus \$1,000.00 akidentalės apdraudos, už kurią kuopa apsiėmė apmokėti metinius mokesčius. Tai yra gražus ir praktiškas sumanymas, kuris priartina prie Susivienijimo, daugiau lietuvių. Štai dabar 236 kuopos sekretorė Mrs. O. Indrelienė pranešė SLA sekretorei B. Pivaronas, kad jų parengime laimingųjų bilietu Marija Pargaliauskienė įrašoma Social Member nariu su \$1,000 akidentalės apdraudos ir už šią apdraudą kuopa užmoka jos metines duokles.

Linkėtina 236 kuopai tolimėsinės sėkmingos veiklos vajuje.

Geriausia dovana giminėms bei bičiuliams Kalėdų švenčių proga dr. Srugienės suredaguota ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos išleista Lietuvos Istorija, 1000 ps., 430 paveikslų, 4 žemėlapių, kaina su paštu \$12.00. Gavus užsakymą, knyga tuojau bus paštu. Šn užsakymais kreiptis: M. Kasparaitis, 1827 Linden Ave., Racine, Wis.

Galutinį neakivaizdinio dėstymo suplanavimą Institutas galės atlikti tik tada, kai jis turės bent atitinkamą minimumą klausytojų, norinčių eiti Institute dėstomą kursą. Siunčiant Institutui registracijos laiškus, suteikiamos tokios žinios: vardas, pavardė, gimimo data ir vieta, pilnas gyvenamosios vietos adresas, kame ir kada baigęs aukštesniąją lituanistinę arba tolygią mokyklą, kame ir kada išėjęs vidurinę gyvenamąją krašto mokyklą (high school), kurį gyvenamo krašto universitetą baigęs ar lanko, kurioje gyv. krašto Liet. Bendr. apylinkė gyvena (urodyti padalinio vadovybės adresą).

Registracijos laiškus siųsti šiuo adresu: Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill., U. S. A.

Įvairiuose kraštuose veikiančių lietuvių organizacijų vadovybės prašomos šį pranešimą iš laikraščio išsikipti ir, jei būtų įmanoma, multiplikuoti jį ir paskleisti apylinkės lietuvių, ypač moksleivių bei studentijos tarpe. Šiokia organizuotos visuomenės tarka būtų labai reikšminga.

Laikraščiai, kurie šio pranešimo nebutų kartais gavę, yra prašomi persipašinti jį iš kitų laikraščių.

Instituto vadovybė

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

SLA DEIMANTINIAI METAI

1961 m. gruodžio 9 d.

Išmokamos Apdraudos

ALEXANDER STRUMSKIS, 17 kp., Brockton, Mass., gimęs kovo 20, 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 12, 1940 m., mirė spalio 26, 1961 m. Velionio žmonai Julianai Strumskis apdraudos išmokėta	\$500.00
KAZIMIERAS MOTIEKA, 75 kp., Los Angeles, Calif., gimęs liepos 7, 1901 m., Panevėžyje, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 17, 1952 m., mirė lapkričio 18, 1961 m. Velionio broliui Vladiui Motiekai apdraudos išmokėta	\$150.00
PETRAS ADOMAVICIUS, 122 kp., Chicago, Ill., gimęs gegužės 15, 1885 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1940 m., mirė rugsėjo 17, 1961 m. Velionio žmonai Veronikai Adomavičiūtei apdraudos išmokėta	\$580.00
MARĖ JARIENĖ, 158 kp., Springfield, Ill., gimusi liepos 28, 1880 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 4, 1928 m., mirė lapkričio 13, 1961 m. Velionės sūnui Joseph F. Yaris apdraudos išmokėta	\$300.00
VERONIKA BALTRAITIENĖ, 214 kp., St. Louis, Mo., gimusi sausio 24, 1892 m., Raseiniais, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 6, 1918 m., mirė lapkričio 10, 1961 m. Velionės vyrui Tony Baltraiui apdraudos išmokėta	\$300.00

Viso	\$1,830.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$157,691.68

Išmokamos Ligoje Pašalpos

433. A. Dereskeviciene, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 6 sav.	\$18.00
434. V. Stankevičius, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 5 sav. 2 d.	32.00
435. J. Petrailis, 43 kp., So. Boston, Mass., sirgo 12 sav.	54.00
436. O. Shiller, 136 kp., Cleveland, Ohio, sirgo 2 d.	27.50
437. S. Ulbinas, 278 kp., St. Catharines, Ont., Canada, sirgo 1 sav.	12.00
438. J. Grigas, 278 kp., St. Catharines, Ont., Canada, sirgo 1 sav. 4 d.	20.00
439. B. Benusienė, 310 kp., Rhinelander, Wis., sirgo 10 sav. 1 d.	49.50
440. J. Kvederas, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 10 sav. 5 d.	75.75

Viso	\$288.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$26,742.38

BERTHA PIVARONAS,
SLA Sekretorė

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS apsaudina vėliausias, tiksliausias ir idomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS apsaudina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus lietuviškos spaudos ir "Kritikos bei polemikos" skyriaus leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusel metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusel metų. Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusel metų.

NAUJIENAS gausite, jei pašausite čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Liet. Pil. Klubas Maspethė gruodžio 31 d. ruošia Naujųjų Metų sutikimą klubo salėje, Grand Ave., Maspethė.

BLOGA MAŠINŲ KOKYBĖ

Vilniaus "Neries" žemės ūkio mašinų fabriko gaminiai blogai įvertinami. Fabrike buvo surengta net konferencija produkcijos kokybės klausimu. Konferencija irgi pripažino, kad žemės ūkio mašinų kokybė nepatenkinama, jos greitai genda kolchoziniuose

laukuose. Konferencijoje dalyvavo Lietuvos kpk, ministrų tarybos, žemės ūkio ministerijos, mokslinio tyrimo įstaigų darbuotojai.

Už visus arklius tvirtesnis.

Vilkas niekad nees avies per savo pasiuntinius.

—Graikai.

Geriausia yra skambinti pačiu didžiausiu varpu.

—Prancužai.

NAUJAS SKANĖSTAS

importuotas

KUMPIS BE KAULO

Šviežiai į dėžutes supakuotas mėsos produktas, plačiai žinomas vardais ATALANTA, KROKUS ir TALA lenkiškas kumpis, pagarsėjęs pasaulyje puikus skanumynas, dabar gaunamas geresnėse krautuvėse.

Rausvas kumpis, parengtas be kaulų, importuotas iš Lenkijos, turi visas svarbias savybes populiaraus Lenkiško kumpio. Jis yra pirmos rūšies, sultingas, švelnus, be riebalų. Savo didumu ir forma jis geriausia tinka užkandžiams ir sandvičiams, o taip pat, žinoma, jis gali būti tiekiamas kaip karštas valgis.

Lenkišką kumpį galite gauti ekonomiškai patogiose dėžutėse po 1½ ir po 3 svarus.

YPATINGAI ŠVENČIŲ PROGA

Neužmirškite pasirūpinti skaniausio LENKIŠKO KUMPIO, kurio galite gauti dėžutėse taip pat po 3, 5, ir 7 svarus.

Visuomet reikalaukit tikro importuoto LENKIŠKO KUMPIO be kaulų, pagarsėjusiais vardais: ATALANTA, KRAKUS ar TALA.

IŠEJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO, važiuojant pažūrėti Amerikos

JOJE APRASOMA:

Apie kelionę Aliaskon, Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko, Darbininkų fabriai Vakaruose, "Proletariato diktatura", įspūdžiai iš Kalifornijos, Raudonmedžių imperija, Apie Hollywood žvaigždes, Kaip lietuvis vėnų daro, Amerikos dykumos, Mirties Klonis, Suakmenėjęs miškas, Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir t.t.; Grand Canyon tarpteklis, įspūdžiai iš Meksikos, Bulių kova, Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskesta, Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai, Jaunystės šaltinis, Kaip gyvena rezervaty indėnai, Nuostabus požemio urvai, Upė po žeme, Žuvis be akių.

Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais Užsakiusiems knyga tuoj pat pasiekiama. Kaina tik 75 centai. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway

So. Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesuristą laikraštį ir išgirsti objektyvią lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendrėnės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikos — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Canada

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

JUOZO IR ONOS GINKŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ SVENTEMS SIULO:

AUKSCIAUSIOS RUSIES SALDAINIŲ puošnios dėžutės, šokoladiniai Kalėdų senelių bei kitokių žaislų.

EGLUTĖI — meniški papuošalai importuoti iš Europos, elektrinių lemputių, dekoratyvinių eglutė papuošimų, o taip pat gausus pasirinkimas vietinės gamybos puošmenų ar žaislų.

ODOS DIRBINIAI — albumai su tautiniais ornamentais ir lietuviškais vaizdais (Vytis, Vilnius, tulpės ir pan.).

RANKŲ DARBO MENISKOS DĖŽUTĖS moterų papuošalams ir brangenyboms laikyti (grojančios ir ne, su šokėjomis ir kt.).

SVEIKINIMO ATVIRUTĖS su lietuviškais ir angliškais įrašais, piktiniais tautiniais ir religiniais motyvais, lietuviškais vaizdais ir musų žinomų poetų eilėraščių.

Užsakymai priimami paštu, pinigų atsiunčiant iš anksto. Atviručių kainos nuo 10 iki 25 centų.

PATEFONŲ PLOKŠTELĖS — naujausių lietuviškų dainų, šokių bei musų kompozitorių kūrinių. Didelis pasirinkimas ilgo grojimo (daugiau 20, vėliausiai išleisti) įvairių plokštelių.

DAUGYBĖ KITŲŲ AUKŠTOS VERTĖS PROKŲ, tinkančių moterims, vyrams ir vaikams.

KRAUTUVĖ ATDARA KASDIEN

VISIEMS PIRKEJAMS IR MUSŲ LANKYTOJAMS LINKIME GERIAUSIŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JUOZAS IR ONA GINKAI
SUNUS IR MARTI

495 Grand Street,

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9293